

Forhandlingerne, at Styret og Ansvarret skulde blive hos Sparekassedelen og Revisionen, for hvis Pligter der skulde opstilles nærmere Bestemmelser.

I den Betænkning, der blev afgivet af Folketingets Udvalg, er Forslaget behandlet ud fra et saadant Hovedsynspunkt.

Udvalget lagde med Hensyn til Statens Indblanding særlig Vægt paa Lovens Regler om, naar en Sparekasse kunde erklæres Konkurs, for at Kreditorerne kunde blive ligestillede, men tilføjer (Tillæg B. 1879—80 Sp. 463):

„Paa den anden Side vil Standsningen af en Sparekasse kunne være en saa betydelig Kalamitet, at der ikke kan anvendes Varsomhed nok i denne Henseende. Ligesom det selvfølgelig vilde være en yderst slet Politik at give sig til at opgøre Sparekasserne paa en Tid, hvor en almindelig Ulykke nedsløg Værdierne i Landet, saaledes vilde det ogsaa være ilde betænkt at tvinge den enkelte Sparekasse til Opgørelse i Anledning af en forbigaaende Konjunktur, som særlig ramte den og midlertidig bragte den i Underbalance, naar Udsigten til at rejse sig igen dog endnu var rimelig og nærliggende, og Tilliden i Publikum ikke havde lidt noget alvorligt Stød.“

Det hedder om Tilsynet, der betegnes som „et vist Overtilsyn“ (Sp. 464):

„Om end Oprettelsen af et helt nyt Kontor under Indenrigsministeriet vil gaa ud over det ved Loven skabte Behov, er Udvalget dog enig i, at den Mand, der paa Ministerens Vegne skal udøve et vist Overtilsyn med samtlige Sparekasser, ikke bør stilles ringere end en Kontorchef. Den Virksomhed, der bliver ham overdragen, antages imidlertid at være af en saa afsluttet og selvstændig Beskaffenhed, at det vil være bedst stemmende hermed at stille ham under Benævnelsen *Sparekassenspektør* noget udenfor det almindelige ministerielle Bureaukrati. Da det er ham, der praktisk vil have Byrden og Afgørelsen af de omhandlede Sager, vil det ogsaa være hensigtsmæssigt, at han fremtræder med et mere personligt Ansvar end en almindelig Kontorchefs.“

Man fik som Følge af Rigsdagens Krav om at bevare Sparekassernes Frihed og Selvstyre kun en enkelt Sparekassenspektør, hvem Loven giver en af Ministeren

uafhængig Tilsynsmyndighed, der ogsaa ifølge Forholdenes Natur (der er nu ca. 600 Sparekasser) mere er tænkt at skulle være af vejledende end af kontrollerende Art og i Aarenes Løb altid har været opfattet saaledes baade fra Rigsdagens og Administrationens Side.

I 1891 kom Sparekassenspektørens Stilling paa Tale i Folketinget i Anledning af nogle Sparekassebedragerier. Folketingsmand *Bing* udtalte i den Anledning bl. a. (1891—92 Sp. 248):

„Det er det heldige ved vor Landbefolkning, at der hos den er en vidt udbredt Mistillid til Offentlighedens Indblanding; man ønsker der at styre sine Sager, at have saa lidt af Autoriteternes Indblanding som muligt, helst slet ingen; men i alt Fald siger man: Bevis mig først, at Indblanding er nødvendig, og det klart og tydeligt, før gaar jeg ikke med dertil.“

Senere talte han om, at man ikke et Øjeblik ved Sparekasseloven tænkte paa, at det, Sparekassenspektøren skulde gøre, var at overtage Ansvarret for de lokale Revisorer, og fortsatte (Sp. 250—51):

„Nej, Ansvarret skulde være, hvor det var, hos de lokale Revisorer, og ikke hos Sparekassenspektøren. Meningen har været ved hele denne Lov, at de skulde lære at føre et ordentligt Bogholderi, og det skulde Sparekassenspektøren lære dem at føre, og saa skulde han rejse rundt og se efter, om det var lykkedes dem at lære dette Bogholderi, og saa kunde han jo samtidig gerne se efter, om de opførte deres Beholdninger og Obligationer paa rette Maade i deres Regnskaber; men det var ingenlunde Meningen, at det var ham, de skulde kunne krybe bagved, naar de forsøgte deres Ansvar. Det anser jeg for aldeles nødvendigt at sætte frem, thi vi have netop nu ved de sidste Bedragerier, der ere skete, set, hvor komplet det er misforstaaet.“

Og den daværende Indenrigsminister *Ingerslev* udtalte (Sp. 1951—52):

„Det ærede Medlem fra Bælum (*Bing*) har ganske Ret i, at Bestyrelserne for Sparekasserne ikke skulle have Lov til at skyde noget af Ansvarret fra sig og skyde sig ind under Sparekassenspektørens, og hvad der er sagt om dennes Forhold i det hele fra forskellige Sider,